

KATALUNA ESPERANTISTO

Redaktoroj: S. Alberich - Jofrè, Delfi Dalmau, Marian Solà

L'Assemblea de la Lliga de Nacions oficialment reconeix l'Esperanto

Recomanació als Estats
Membres de la Lliga

T E X T O F I C I A L

L'Assemblea recomana que'ls Estats Membres de la Lliga de Nacions acordin a l'Esperanto, com a llengua pràctica auxiliar per a comunicacions internacionals al costat de les llengües nacionals en ús, el tractament i tarifes vigents per a "llengua clara" en comunicacions telegràfiques. Crida l'atenció de l'Organització per a Comunicacions i Trànsit envers aquesta recomanació.

El report transcrit fou comunicat al Consell, als Membres de la Lliga i als Delegats en la V.^a Assemblea, i fou acceptat **unànimement** per l'Assemblea el 20 de Setembre 1924.

La qüestió de l'Esperanto ja fa tres anys que ve tractant-se en les diverses Comissions de la Lliga de Nacions, i la resolució presa ara obeeix al resultat d'enquestes i estudis fets imparcialment, d'on ve la **unanimitat** de la recent important resolució. Però nosaltres que sabem l'activitat desplegada com a informador i propulsor prop de la Lliga, de l'eminent samideà i catedràtic de Ginebra, Edmond Privat, volem aprofitar aquesta avinentesa a congratular-lo.

ATENTU, LEGU, KOMPRENU

Nur maŝinskribitaj manuskriptoj sur unu flanko de ĉiu paperfolio, ĝenerale korektaj en kataluna aŭ esperanta lingvoj estas akceptotaj

Ĉu akceptitaj aŭ ne, originaloj neniam estas resendotaj

«Deklaracio pri Esperantismo» — (Akceptita de la Unua Kongreso, en sia lasta kunsido) — Ĉar pri la esenco de la Esperantismo multaj havas tre malveran ideon, tial ni subskribintoj, reprezentantoj de la Esperantismo en diversaj landoj de la mondo, kunvenintaj al la internacia Kongreso en Boulogne-sur-Mer, trovis necesa laŭ la propono de la aŭtoro de la lingvo Esperanto doni la sekvantan klarigon — 1 La Esperantismo estas penado disvastigi en la tuta mondo la uzadon de lingvo neŭtrale homa, kiu «ne entrudante sin en la internan vivon de la popoloj kaj neniom celante elpuŝi la ekzistantajn lingvojn naciajn», donus al la homoj de malsamaj nacioj la eblon kompreniĝadi inter si, kiu povus servi kiel paciga lingvo de publikaj institucioj en tiuj landoj, kie diversaj nacioj batalas inter si pri la lingvo, kaj en kiu povus esti publikigataj tiuj verkoj, kiuj havas egalan intereson por ĉiuj popoloj Ĉiu alia ideo aŭ espero, kiun tiu aŭ alia Esperantisto ligas kun la Esperantismo, estos lia afero pure privata por kiu la Esperantismo ne respondas»

El «Esenco kaj Estonteco de la Ideo de Lingvo Internacia» — «Fundamenta Krestomatio» — Per si mem la lingvo internacia ne sole ne povas malfortigi la lingvojn naciajn, sed kontraŭe, ĝi sendube devas konduki al ilia granda fortiĝado kaj plena ekflorado: dank' al la neceseco ellernadi diversajn fremdajn lingvojn, oni nun malofte povas renkonti homon, kiu posedus perfekte sian patran lingvon, kaj la lingvoj mem, konstante kunpuŝiĝante unuj kun la aliaj, ĉiam pli kaj pli konfuziĝas, kripliĝas kaj perdas sian naturan riĉecon kaj ĉarmon»

EKSTERORDINARA ĜENERALA KUNSIDO DE K. E. F. : LA 21 DEC.
1924, AKURATE JE LA 4^a POSTTAGMEZE ĈE ATENEU ENCICLO-
PÈDIC, CARME, 30. — BARCELONA

TAGORDO: REORGANIZO DE K. E. F. KAJ RILATO INTER K. E. F.
KAJ IBERIA KONFEDERACIO.

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE

Kataluna Esperantista Federacio

Redakcio kaj Administracio :

Carme, 30 : BARCELONA

Nia devizo: *Maro estas gutaro*

Feliĉan Novjaron

Jen nia deziro, jen nia espero, kaj nia bela perspektivo. Ni ĝoje konstatis la interkonsenton en la lastaj du Universalaj Kongresoj pri la Centraj Institucioj de nia Movado. Faktoj kiel la klopodado de la Universala Esperanto-Asocio al la Ligo de Nacioj, meritigis al ĝi ĝeneralan aplaudon, simpatian. La konstanta frapado de U. E. A. pardonigas ĉiujn pekojn neeviteblajn ĉe ĉiu homo aŭ homaro. Aliflanke la cirkonstancoj malvigligis malnovajn komitatojn. Ĉio ebligis kaj pravigis la hodiaŭan neŭtralan Centran Komitaton de Konstanta Reprezentantaro kaj ĝia intima rilato kun U. E. A. La anonco pri la proksima Universala Kongreso en la plej internacia lando, en la scenejo, en la Centro de la Universala vivo de ĉiukontinentaj Ŝtatoj, kien alflugas delegitoj de ĉiuj nacioj premantaj kaj subpremataj, la tiom diversa kiom malgranda kaj paca kaj paciga Svisujo, elvokas efikan paŝon.

La reorganizo de nia K. E. F., la okazigo de nia proksima Kongreso en Mallorca, la Universala intereso pri niaj Floraj Ludoj, kaj la revigligo de nia Movado en nia teritorio antaŭvidigas belan helan katalunan floron en la Universala bukedo de Esperantaj sukcesoj en la nova jaro.

Jen nia deziro, jen nia espero, kaj nova, venka, duobla perspektivo.

EKSTERORDINARA ĜENERALA KUNSIDO DE K. E. F.: LA 21 DEC. 1924, AKURATE JE LA 4^a POSTTAGMEZE ĈE ATE-NEU ENCICLOPÈDIC, CARME, 30. — BARCELONA.

TAGORDO: REORGANIZO DE K. E. F. KAJ RILATO INTER K. E. F. KAJ IBERIA KONFEDERACIO.

Alvoko al la Katalunaj Esperantistoj Pri nia reorganizo

Ŝajnas al ni necese, nepre necese, paroli denove pri la tiel ripetita reorganizo de K. E. F. Ni volas paroli pri tiu ĉi grava temo plene konsciante, plene konvinkitaj, ke de firma reorganizo dependas la plua ekzistado de nia Federacio, nuntempe baraktanta kiel antaŭajn fojojn inter vivo kaj morto.

Ni ne devas fari al ni iluziojn, ni ne plu devas flugi en revoj nek vivi el simplaj esperoj. Se ni ne sukcesos trovi firmajn fundamentojn, eĉ nia ĝisnuna erara konstruaĵo eble falos kaj dispremos nin.

En Girona kaj Manresa la demando kuŝis sur la tablo sed ĝi ne estis plene de ĉiuj studita aŭ la atmosfero ne estis favora, kaj sava solvo ne sukcesis: la tuta afero, ĉio, restis en mallumo, sen definitiva arango. La recepto akceptita por la malsanulo celis la malsanon sed ne la kaŭzon de la malsano, hodiaŭ kaj morgaŭ renaskiĝanta pli kaj pli akre.

Oni povas demandi al si ĉu Federacio en Katalunujo povas esti utila al nia movado kaj krom tio, ĉu la utileco, kiun ni povas ĉerpi el ĝi, penindas oferojn kaj energiojn. Ĉiu, ŝajnas al ni, konsentos facile, ke tia organizaĵo efike povas helpi nian problemon kaj forte akceli la progreson de Esperanto en la tuta lando.

Ne nur utila, sed necesa, ni opinias Federacion. Ĝi devas kunigi fortojn dise starantajn, propagandi en lokojn kie la semo ne donis fruktojn, helpi la organizon de grupoj, presigi propaĝandilojn, lernolibrojn, broŝurojn, organizi propaĝandon ĉe la gazetaro, labori ĉe la oficialaj institucioj por enkonduki Esperanton, publikigi gazeton por gvidi la tutan enlandan movadon kaj nediŝireble ligi la aligintojn, okazigi kongresojn, la famajn Internaciajn Florajn Ludojn, k. t. p.

Se ni ĉiuj konsentas ke Federacio estas necesa, kial ni ne donas al ĝi helpon kaj subtenon, kiujn ĝi bezonas por trafe efektiviĝi la montritajn punktojn?

En nia lando ne mankas fortoj por firma organizo. Ne pli ol 600 aligintoj, akurate pagantaj la kotizaĵon, estas necesaj por efektiviĝi vastan planon, kaj en Katalunujo facile oni povas trovi la montritan nombron da esperantistoj.

Bedaŭrinde preskaŭ neniu sentas sin ligita al la Federacio. Terure estas pensi ke ni ricevis neniun kuraĝigan vorton, ke esceptuloj promesis helpon al nia laboro por restarigi nian organon, kiu pace dormadis en la sono de la justuloj.

Ĉu la hodiaŭa plendo estos aŭskultata de neniu? Ĉu ni ĉerpas akvon per kribilo? Ni esperas, ke oni komprenos nin, ke ĉiu koro de esperantisto malfermiĝos al ni larĝe kaj donos malavare sian helpon por forigi la ŝanceliĝadon de nia tradicia K. E. F.

Ni ja volus satori tiujn ĉi liniojn per fajraj vortoj de instigo kaj konvinkigo. Se ni sukcesus aliri al K. E. F. amajn rigardojn viajn, ĝi vikle restarigus por intense disvastigi nian karan idealon.

Longe ni pripensis la vojojn alprenindajn por nia reorganizo kaj konkludis, ke reciproka kunhelpado de la grupoj kaj individuaj membroj estas necesa por la bono kaj firma subteno de K. E. F. Se ni trovos sindonemon en la grupoj, ni baldaŭ paŝos sur ebena vojo.

Ni decidis prezenti al nia federacianaro kelkajn ŝanĝojn en nia regularo kaj ni esperas atingi la sankcion de ĉiuj. Oni atente studu ilin.

Regulo 3^a. — Forigi la vortojn *gratis als federats*. Aldoni *el preu d'abonament a la revista serà de 6 ptes. l'any*.

Regulo 4.^a (Nova) — *La K. E. F. constarà de membres asociats i de membres isolats; els primers seran federats per mitjà de l'entitat a la qual pertanyen i els altres amb caràcter particular.*

Els diversos organismes pertanyents a la K. E. F. contribuiran al seu sosteniment amb la quota trimestral, pagada per endavant, de 0.50 ptes-minim per cada un dels socis que els integrin, i els individuals amb una quota mínima de 1'50 ptes. l'any, pagada també per endavant.

Regulo 5.ª (Nova) — *La K. E. F. serà regida per un Comitè Directiu, renovable cada any, compost de President, Vice-president, Secretari, Vice-secretari, Comptador, Caixer, Vice-caixer, Bibliotecari, Administrador, primer Vocal i segon Vocal.*

Regulo 9. (Nova) — *Tots els esperantistes pertanyents a organizacions federades tindran veu a les assemblees anyals, però sols podrà votar llur delegat, qui tindrà tants vots com cotitzacions hagi pagat l'entitat per ell representada, i els federats isolats tindran veu i vot.*

Regulo 12. (Nova) — *Aquesta Federació podrà actuar mentre compti amb dues col·lectivitats organizades o 30 membres isolats. En cas de dissolució, previ acord de la mateixa, l'actiu que existeixi serà lliurat a les institucions oficials de l'Esperanto.*

Facile videbligas ke la tuta ŝanĝo (vidu regularon sur la lasta paĝo) koncernas la ekonomian flankon kaj la kolektivitan organizon apud la individua nun reganta. Se oni bonvole aprobos niajn vidpunktojn aŭ oni aprobos aliajn pli bonajn, kiuj ne venis al ni en la kapon, ni estas certaj, ke la estonto estas nia.

Por 1925 ni kalkulis la jenan budĝeton:

ensepezoj	{	600 kotizaĵoj	900	ptoj.	
		500 abonoj	3000	»	
		anoncoj k. t. p.	100	»	4000

elspezoj	{	presado de K. E.	2000	ptoj.	
		poŝtelspezoj	180	*	
		diversaj	120	»	
		propagando kaj eldonadoj.	1400	*	
		pago al K. R.	300	»	4000

Unuavide ŝajnas frukto de iluzio la 600 federacianoj, sed se la diversaj grupoj en Barcelona, Girona, Palma, Sabadell, Terrassa, Vendrell, k. a. konsciante la povon de la koncentrigo, kiun ni celas, aliĝus al K. E. F. kaj alportus helpon, ni certe irus tre malproksimen, ni povus efektiviĝi la tutan planon pli supre montritan.

Ankaŭ ni esperas varbi facile, se la grupoj kuniĝos ĉirkaŭ la Federacio, la 500 abonantojn necesajn por regule publikigi 16-paĝan organon, kies unujara kolekto donos belan 200-paĝan volumon riĉenhavan, interesan kaj lingve ĉastan laŭtradicie.

Ni kunvokas la katalunajn esperantistojn kaj precipe la diversajn grupojn al eksterordinara ĝenerala kunsido okazonta la 21 de decembro, je la 4-a. posttagmeze, en nia sidejo Carme, 30, Ateneu Enciclopèdic Popular. En ĝi la kataluna esperantistaro difinos kaj elektos la strukturon de la reorganizata federacio, de kiu ni ricevos novan revigligon, freŝan energion por akceli la disvolvigon de Esperanto en la tuta lando, kies grundo, okaze tre favora, atendas la ŝutotan semon por enprofundiĝi fortajn radikojn kaj elkreskigi vivoriĉan foliaron.

Nia tuta skizita konstruaĵo disfalas, se la grupoj, de kiuj ni esperas ricevi la plej faktan helpon, kruce fleksus la brakojn kaj surde aŭskultus nian pledon. Nia plano korŝire dronus, se ĉiuj enlandaj esperantistoj ne etendus sian manon al ni. Tiaokaze plej saĝe ni agos se ni forblovos la tutan aferon.

Amikoj kaj samideanoj!, la estonteco de nia movado esperantista en Katalunujo estas en viaj manoj. Ĉu vi permesos al ĝi la nunan pezan dormon aŭ vi energie vekos ĝin? Ni atendas vian respondon.

EKSTERORDINARA ĜENERALA KUNSIDO DE K. E. F.: LA
21 DEC. 1924, AKURATE JE LA 4^a POSTTAGMEZE ĈE ATE-
NEU ENCICLOPÈDIC, CARME, 30. — BARCELONA.

TAGORDO: REORGANIZO DE K. E. F. KAJ RILATO INTER
K. E. F. KAJ IBERIA KONFEDERACIO.

Nia proksima Kongreso okazos en Palma de Mallorca la 21 - 24 Majo 1925^a

Grandan entuziasmon vekis ĉe niaj rondoj la definitiva ebligo ke nia proksima Kongreso de K. E. F. okazos en la ĉarma mondfama por turistoj ĉefurbo de la Balearaj Insuloj. — Unuanime kaj varme esprimiĝis en nia antaŭa Kongreso en Vich tiu deziro kaj espero. Ĉiuj gesamideanoj en la Balearaj Insuloj ankaŭ deziregas la ĝojon kaj ĝuon akcepti ĉiulandajn gesamideanojn, kiuj mare kaj kelkaj eble ankaŭ aere veturos al la Mediteraneaj juveloj konkeritaj de la granda Reĝo Jako I la Konkerulo. — Kelkaj malfacilaĵoj unue aperis pro timo al la peza tasko organizi Kongreson, kaj pro la deviga forveturo de nia samideano Leŭtenanto Barceló kaj lia regimento al Maroko. Sed feliĉe nia eminenta efektiva samideano Narciso Bofill akceptis la entreprenon pro fervoro al Esperanto, al nia Federacio kaj al la bela Mallorca Insulo, kaj la jam faritaj de li laboroj kaj atingitaj rezultoj antaŭvidigas tre grandan sukceson.

LA PROKSIMAJ FLORAJ LUDOJ

La graveco de la listo de premioj kaj de ĉiu premio. La sukceso de la antaŭaj Floraj Ludoj. La okazigo de la proksimaj en plej ĉarma kaj flora terjuvelo, en plej flora kaj floriga monato. La maturiĝo de niaj internaciaj aŭtoroj. La nuntempa akriĝo de ĉiuj homaj kaj homaraj problemoj, pensoj kaj sentoj. — Jen kial niaj proksimaj Floraj Ludoj videbliĝas plej gravaj kaj solenaj. — Bonvolu, estimataj kolegoj, publikigi la alvokon por la proksimaj Floraj Ludoj. Bonvolu, eminentaj pensuloj kaj sentuloj, malkovri vian animon al la frataro per kaj por flora tudado kaj luda florado de via spirito.

«KATALUNA ESPERANTISTO»

Nia gazeto, oficiala organo de la Floraj Ludoj, depost la nuna jaro aperos regule ĉiumonate. La kataluna esperantismo unuanimiĝis definitive. Ni sentas fortikan unuecon, kaj ĉio, de nun, estos al ni facila. La unuigo ne nur enkalkulas la forton de ĉiuj, sed ĝi malavariĝas ĉiun. La rezulto, do, ne nur estas kunigo de fortoj, sed ankaŭ kreado de fortoj. Tiu-ĉi ekonomia bazo, kaj la «animo, kiu kreskigas korpon», certigas la definitivau prosperon de nia gazeto, kies animo estas duoble granda: nia fervoro por Esperanto kaj la intereso de la Floraj Ludoj. — La jarabono por ĉiuj landoj kostas nur 5 svisajni frankojn aŭ unu dolaron, per antaŭpago al la jena adreso: Direktoro de «Kataluna Esperantisto», carrer València, 245 — Barcelona.

Klare kaj Lojale

Al hispanlingva Samideano Mangada — MADRID

Ĝeneraligis inter la K. E. F - anoj la espereble malvera sciigo ke vi deziras profiti la nunajn nenormalajn cirkonstancojn en la Hispana Ŝtato celante malpermesigi la funkciadon de nia Kataluna Federacio. — Mi ne havas la plezuron koni vin persone, sed mi ne povas kredi vera tian sciigon. Laŭ informoj aŭditaj pri vi, vi estas tre sentema esperantisto, kaj mi tial estas certa ke vi ne ĉagrenos vin per tia ago, ĉar nia Federacio efike laboras por Esperanto kaj malpermesigi ĝian funkciadon estus krimo kontraŭ esperantismo.

Oni diras ke la kaŭzo de via intenco estas politikaj motivoj. Tiaj motivoj kontraŭ nia Federacio ne ekzistas. La bazo de nia Federacio estas la laŭlingva bazo de la oficialaj Universalaj Institucioj de nia Movado. Ni eĉ forigis de nia koverto la figuron kiu montris iajn nunajn politikajn limojn de katalunlingva teritorio. Nia celo estas varbi por Esperanto ĉiujn katalunlingvanojn kaj ĉiujn homojn en katalunlingva teritorio por ke ne iam estigu la neceso aŭ devigo inter katalunlingvanoj kaj alilingvanoj kompreniĝi per nesia lingvo, sed, per la komuna, homa, neŭtrala Esperanto.

Nia celo estas ĝuste akorda kun la «Deklaracio pri Esperantismo» kaj «Esenco kaj Estonteco de la Ideo de Lingvo Internacia». Mi ne povus, do, kompreni ke samideano malakordiĝos kun ni. Eĉ vi mem akceptis regularon en Vieno laŭ kiu nia eminenta Prezidanto de la Centra Komitato, Edmond Privat, skribis al ni la jenau respondon:

Estimata Sinjoro Prezidanto,

Respondante al la letero de la Kataluna Esp. Federacio de la 28^a de Septembro lasta, mi informas vin ke laŭ la nova regularo de la kongreso akceptita en Vieno, estas tute klare kaj ne dubeble ke delegito rajtos paroli je la nomo de la katalunaj esperantistoj en ĉiuj denunaj Universalaj kongr. soj de Esperanto, se malfermo kun la tradiciaj salutparoloj okazos, ĉar povos tiam paroli unu delegito por ĉiu lingvo de regno.

Mi petas vin afable komuniki tiun respondon al ĉiuj el la subskribintaj komitatanoj senescepte. Je tiu celo ni sendas al vi ĉikune kopiojn de tiu-ĉi letero, kiujn vi bonvolos disdoni al ili.

Kun kora saluto kaj bondeziro al la agado de niaj fidelaj katalunaj samideanoj por nia kara afero,

mi restas via:

Edmond Privat

Prez. de C. K.

Efektive nia Federacio adresis demandon al la Centra Komitato pri nia rajto havi delegiton saluti kiel la aliaj delegitoj, kaj tian demandon ni faris ĉar dum multaj jaroj ni povis ŝajni malkuraĝaj aŭ senrajtaj ĉar ni silentis celante eviti interpersonan aŭ eĉ internacian diskuton pri nia rajto en la

Universalaj Kongresoj de Esperanto, motive de via kontraŭstaro al nia rajto.

En niaj Kongresoj de la Kataluna Esperantista Federacio, ni havis la ĝojon konstati oftan afablan ĉeeston de niaj hispanlingvaj pioniroj advokatoj Mainar kaj Gastón el Zaragoza kaj de aliaj nekatalunlingvaj samideanoj, kiuj ankaŭ honoris nin per persona ĉeesto aŭ skriba saluto. — Ĉu vi ne aldonos vin al tiuj hispanlingvaj samideanoj okaze de nia proksima grandioza Kongreso de K. E. F. en Mallorca? — Niaj Internaciaj Floraj Ludoj estas tiel internaciaj, ke eble ni pli logike ilin nomos Universalaj.

La agado de nia Federacio estas lojala kaj klara, kaj neniun membron ni demandas pri liaj privataj politikaj, religiaj aŭ aliaj intimaj aŭ publikaj opinioj, sentoj, kredoj aŭ scioj, kondiĉe ke li evidente estas favora al Esperanto.

Kaj se iam nia Kataluna Federacio meritis unuaniman aprobon estas nun. Eĉ tiuj membroj aŭ grupoj kiuj iam eksigis pro ia ajn motivo, revenas nun al nia Federacio konsente ke estas evidente ke la Kataluna Esp. Federacio defendas plej ĝuste kaj pure la celon de Esperanto kaj Esperantismo.

Mi esperas ke nek via militisteco nek via hispanlingveco pravigas la indignigan pridiron kiu ĝeneraligis inter la K. E. F-anoj, kaj ke, kontraŭ la ĝenerala pridiro, kaj por honoro al viaj ecoj, vi evitos tian danĝeron por la Kataluna Federacio. Miaflanke mi proponas kaj petas ke miaj kunfederacianoj neu kaj kontraŭdiru ĉian verecon pri tia intenco aljuĝita al vi.

Niaj proksimaj kaj grandiozaj Kongreso kaj Floraj Ludoj okazontaj en Palma de Mallorca en Majo 1925^a, novafoje publike pruvos nian puran kaj fervoran Esperantismon.

Vin salutas

DELFI DALMAU

Prez. de K. E. F.

Alvoko al la XI^{aj} Internaciaj Floraj Ludoj

Al la esperantistaj verkistoj:

La Komitato de la XI^{aj} INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ vin salutas kaj invitas partopreni la jenajn konkursojn.

ORDINARAJ TEMOJ

ORIGINALAJ TEKSTOJ

I. — Originala versaĵo kantanta *Amon*.

II. — Originala *Ama* verko en prozo.

TRADUKITAJ TEKSTOJ

I. — Traduko de la jena versaĵo:

LA PASTORETA

Gentil era la nina
guardada amb gran esment,
com una perla fina
guarnida d'or i argent.

Com una perla blanca,
rosseta com fil d'or,
poncella d'alta branca
de on seria flor?

Mes, ai, que ben en terra
la pobra ja està,
des que partí a la guerra
son pare, i no tornà.

Una madrastra dura
li fa guardar anyells:
la jova els pastura,
suau, tendra com ells.

Enfora de la vila
els ha de pasturar;
i mentre fila, fila,
s'alegra de cantar.

De matinet ja canta
quan surt alegre el sol:
sa veu que el bosc encanta
fa enveja al rossinyol.

Bé prou que la sentia
el comte jovencell,
que en greu melancolia
no dorm dins el castell.

— Quina cançó novella
m'encanta aquest mati?
— És d'una pastorella
qui passa per aquí.

— Anau, doncs, aregar-la
que pugi i cantarà. —
No bé el comte així parla,
un patge se n'hi va.

— Pastora, pastoreta
vindries al castell?
— Què hi faré jo, mal neta,
vestida de burell?

— Pastoreta, poc importa
si duus burell o no:
al comte l'aconhorta
ta veu i ta cançó. —

Ella entra empegueïda,
no sap a on mirar...
Bé el comte la convida,
no gosa ella cantar.

— Pastora, si volies
cantar ara per mi...
aquest anell tindries,
aquest anell d'or fi.

— Senyor, quina fretura
me fan vostres anells?...
Deixau-me a la pastura
tornar amb els anyells.

— Si cantes, pastoreta,
jo et donaré un vestit.
— Ja em basta a mi, pobreta,
aquest que duc sargit.

— Doncs canta, per ma vida,
que res te donaré.
— Senyor, ja m'heu sentida,
i axí ja cantaré.

.
Cantà: fins l'escoltaven
els caçadors i cans,
i pel balcó es posaven
calàndries i pinsans.

Com no la escoltaria
el comte malaltis?
Sa greu melancolia
fugi com per encís.

A la cançó primera,
ell li tirà una flor:
quan fou a la tercera,
ja li donava el cor.

— Pastora, pastoreta,
això ja ho admetràs:
jo et donaré ma dreta,
comtessa tu seràs!

II. — Traduko de la jena prozaĵo:

VIA BLANQUERNA

A Valde Mossa hi ha un batlle, que en aquests temps que correm, és una *avis rara*, una merla blanca, o com diem aquí, un veritable cavall verd. Li ha passat pel cap, i ha aconseguit que ho aprovés l'Ajuntament, de retolar els carrers de la vila muntanyenca amb noms autòctons, escrits així com cal. En un bell marbre blanc, en nobles lletres romanes, a la cantonada de cada carrer, rumbeja un nom gloriós, NICOLAU CALAFAT: l'impressor incunabile que al desert de Miramar feia gemegar la primera impremta, a l'hora mateixa que Mossèn Posa, a Barcelona, feia gemegar la seva. SOR AYNA MARIA DEL SANTÍSSIM SACRAMENT: exploradora del boscatge lul·lià i expositora del místic idil·li de l'Amic i de l'Amat. REI JAUME II, qui fundà i dotà amb cinc cents florins d'or el col·legi de llengües orientals... A l'ampla avinguda que els plàtans aombren i que per entre cendroses oliveres i alzines negrejants va a cercar l'horitzó obert i el somriure innumerable de les ones, li ha posat el nom de VIA BLANQUERNA. Havia d'ésser un poeta, empeltat de batlle, qui trobés aquest nom tan bell i tan just, i aconseguis encapçalar-ne una via i decorar-ne un marbre polít. Si al nostre Ramon Lull se li hagués acudit de fer passar aquell protèic personatge seu que amb el nom de *Blanquerna* batejà, i en féu l'espill de la cristiana perfecció en cadascun dels estaments socials, ço és saber, de matrimoni, de religió, de prelacia, de senyoria apostolical, i finalment, de vida ermitana; si al nostre Ramon Lull, dic, se li hagués acudit de fer passar Blanquerna per aquesta magistratura ciutadana de la batllia, en el gustós capítol que n'hauria escrit: *De ço que féu Blanquerna essent batlle*, no hi hauria mancat alguna de les coses que ha fet el batlle de Valldemossa, Antoni Llorens i Clariana.

Blanquerna és un personatge de boira i de somni, ric de moltes vides, que bé es mereixia un carrer en aquella vila qui el va veure ermità i on, sota l'aspra i grossa vestidura, visqué sos dies més daurats i tranquils. La via que s'abelleix d'aquest nom és aquella que duu a Miramar i a la capella «anciana» de la Santíssima Trinitat, i a la Cova de Ramon, i a la font «on, hom qui no ama s'enamora quan beu en la font», i en aquell lloc, «entre la vinya e el fenollar», on Blanquerna s'estava en plors i sospirs. Si, la vinya ja no hi és, emperò encara el fenoll que fa aquella soledat aromàtica, creix, entre penya i penya i obre els seus corimbes granats de picant anís. Sembla que encara és viu l'idil·li de l'Amic i de l'Amat. Encara hi canten els mateixos ocells saltironant de branca en branca:

«Cantava l'ocell en lo verger de l'Amat: Vingué l'Amic que digué a l'ocell: Si no ens entenem per llenguatge, entenem-nos per amor...»

Encara els caminois ascètics són espinosos i malcabals com quan, com un lliri entre cards, floria l'enamorat diàleg:

«Consiros anava l'Amic per les carreres de son Amat, e encepègà e calgué entre espines, les quals li foren semblants que fossin roses e flors e que fossen llit d'amors.»

Tot un eixam de records brunzents, per la gran multitud de terres i de ciutats i d'homos que com a divi novell Ulisses, havia vist Ramon Lull, portà, al silenci de Miramar, entorn de son cap meditatiu; emperò no aconseguen trobar la seva pau interior i la seva íntima benaventurança. Jo he passat, a la mitja nit, pel bosc de Miramar; a la mitja nit que era l'hora en què es llevava Blanquerna. Tot cobra un prestigi espectral; com un tro dolç arriba del mar profundíssim; el fullatge brunz; i a l'hora que les llurnes encenen, entre l'herba, el poruc cremell, també el tenen encès, els astres a la presència de Déu. I el so d'una campaneta com un martellet de cristall, percudeix aquell silenci i va a ferir la seràfica i tremolant assemblea dels estels. I, com un rusc, la capelleta ermitana, s'omple de remors i de mel. És Blanquerna rediviu que s'aixeca a sonar matines i a resar-les. I quan les ha resades, per la finestra de sa cel'la, a través del vel de les llàgrimes devotes, contempla el cel i les esteles; i després se'n torna a dormir un altre son, alat i lleu, que es deixonda a l'alba...

«Així vivia e estava Blanquerna ermità, considerant que mai no fo en tan plaent vida.»

En aquesta magnífica soledat que Ramón Lull omple amb la seva ombra, duu la novella *Via Blanquerna*, que els plàtans reguen d'ombradís clapat i les oliveres poblen de remors angèliques.

LLORENÇ RIBER

EKSTERORDINARAJ TEMOJ

I. — Premio de Sro Narciso Bofill, ingeniero, Palma: 100 pesetoj. Temo: laŭvola.

II. — Premio de S-ino Maria Tornaris de Bofill, Palma: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

III. — Premio de F-ino Amàlia Bofill Fornaris, Palma: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

IV. — Premio de S-ro Antonio Rosselló, Direktoro de Compañia Ma-lloquina de Electricidad, Palma: 100 pesetoj. Temo: laŭvola.

V. — Premio de S-ro José Salom, masonisto, Palma; 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

VI. — Premio de S-ro Pedro J. Tous, Fabriko de maŝinoj, Palma: 100 pesetoj. Temo: laŭvola.

VII. — Premio de S-ro Miguel C. Oliver, juĝisto, Palma: 50 pesetoj. Temo: Altaj konsideroj de ordo morala, religia, pedagogia, ekonomia kaj regiona kiuj konsilas la restarigon de la «Normal de Maestras» sub la gvido de la «Religiosas del Real Colegio de la Pureza» de Palma.

VIII. — Premio de S-ro Mariano Jaquotot, Materialoj por konstruaĵoj, Palma: 50 pesetoj. temo: laŭvola.

IX. — Premio de S-ro Jaime M. Granada, Palma 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

X. — Premio de Banko «Fomento Agrícola de Mallorca», Palma: 100 pesetoj. Temo: laŭvola.

XI. — Premio de Banko «Crédito Balear», Palma: 100 pesetoj. Temo: laŭvola.

XII. — Premio de «Fomento del Civismo», Palma: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

XIII. — Premio de «Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares», Palma: 100 pesetoj, Temo: laŭvola.

XIV. — Premio de «Asociación per la Cultura de Mallorca», Palma: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

XV. — Premio de «Banco Vitalicio de España», Palma: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

XVI. — Premio de «Ferrocarril de Sóller», Palma 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

XVII. — Premio de Ruĝa Kruco (Santa Catalina), Palma: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

XVIII. — Prezidanto de K. E. F.: 100 pesetoj. Temo: Plej bona elekto kaj traduko de katalunlingvaj verkaĵoj de valenciaj aŭtoroj.

XIX. — Premio de Sekretario de K. E. F.: 100 pesetoj. Temo: Plej bona elekto kaj traduko de katalunlingvaj verkaĵoj de rusiljonaj aŭtoroj.

XX. — Premio de Episkopa Moŝto de Mallorca: 100 pesetoj. Temo: laŭvola.

XXI. — Premio de Cámara Oficial de la Propiedad Urbana: 100 pesetoj. Temo: laŭvola.

XXII. — Premio de Sociedad General de Tranvías Eléctricos, Palma: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

XXIII. — Premio de Esperantista Klubo Palma: 100 pesetoj. Temo: laŭvola.

XXIV. — Premio de Oficiala Ĉambro de Komercio, Industrio kaj Navigado de Palma: 100 pesetoj. Temo: laŭvola.

XXV. — Premio de Fomento de Turismo de Palma: artobjekto pri Palma. Temo: laŭvola.

XXVI. — Premio de Asociación de la Prensa de Baleares: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

XXVII. — Premio de S-ro Fernando Ramírez, sekretario de Delegación de Hacienda de Palma: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

XXVIII. — Premio de S-ro Miguel Guasch, ministestro, de Palma: 50 Pesetoj. Temo: laŭvola.

XXIX. — Premio de S-ro Antonio Coll, agrikulturisto, de Palma: 50 pesetoj. Temo: laŭvola.

Aliaj eksterordinaraj premioj estos proponataj tre kredeble. Ni anoncos ilin en plej proksima numero de «Kataluna Esperantisto».

Inspirou al ĉiuj por la gloro de nia Literaturo!

Kolomano de Kalocsay, *prezidanto*. — Jakob Schmid. — Eŭsebjo Artigas. — Narcís Bofill. — Fred. Pujulà i Vallès. — S. Alberich Jofrè, *sekretario*.

N O T O J

I. — La aŭtoroj de la kvar premiitaj Ordinaraĵ Temoj (*Originalaj Tekstoj I, II; Tradukitaj Tekstoj I, II*) ricevos laŭorde bele binditan ekzempleron de la verkoj: Pro Iŝtar, Kataluna Antologio, La Tragedio de l' Homo, Fabiola. Se la merito de la premiitaj aŭtoroj de la *Tradukitaj Tekstoj I, II*, tion konsilos, oni premios ĝin per unu el la premioj por temo laŭvola.

II. — Al la aŭtoro de la plej bona teksto (versaĵo aŭ prozaĵo) el la kvar ordinaraĵ premiitaj verkoj, la Komitato aljuĝos la *Naturan Floron* kaj la rajton elekti Reĝinon de la Festo.

III. — La verkoj prezentotaj devas esti verkitaj en plene *Fundamenta Esperanto* kaj ne ankoraŭ eldonitaj nek anoncitaj.

IV. — La Festo de la XIaj. Internaciaj Floraj Ludoj okazos en Palma de Mallorca dum la XIIa. Kongreso de «Kataluna Esperantista Federacio» majo 1925.

V. — Sur la manuskriptoj — kiuj devas esti ricevitaj antaŭ la 15 de marto 1925 de la Sekretario de la Floraj Ludoj (S-ro S. Alberich Jofrè, str. Bretón de los Herreros, 18, 1.er, 1.ª Barcelona) — oni devas skribi devizon, kaj sendi en koverto fermita, kiu portos la saman devizon, la nomon kaj adreson de la verkinto.

VI. — Manuskriptoj ne estos resendataj, eĉ se ili alvenis post la datolimo por la akcepto de verkoj. Oni konservu kopion de la manuskriptoj.

VII. — La membroj de la Juĝontaro partoprenos en neniu el la konkursoj.

VIII. — La komitato publikigos la verdikton per «Kataluna Esperantisto» kaj per la esperantaj kaj katalunaj gazetoj, kiuj bonvolos ĝin represi.

IX. — La premiitaj verkoj fariĝos propraĵo dum unu jaro de la Komitato de la Floraj Ludoj, kiu zorgos pri ilia publikigo sur «Kataluna Esperantisto» aŭ aliaj Esperanto-gazetoj. Permeson por reprodukto dum tiu unua jaro oni devas peti de la Redakcio de K. E.

X. — Eventuala aljuĝo de «Subpremioj» nur signifas honoran mension, ĉar ne estas aliaj efektivaĵaj premioj krom tiuj difinitaj en la nuna alvoko.

Angel Guimerà

Angel Guimerà estas mortinta la 18an de Julio 1924, kaj okaze de lia morto oni unuanime alnomis lin «la poeto de Katalunujo plej populara kaj universala». Sed pli ol kiel simpla poeto, li estis admire konsiderata precipe kiel teatra aŭtoro: liaj dramoj kaj liaj versaj tragedioj estas liaj plej famaj verkoj.

Guimerà, en sia longa vivo, ĉar li mortis 75-jara, kreis longan serion da majstraj teatraĵoj, el kiuj multaj transflugis la naciajn limojn.

Li estas la plej tipa reprezentanto de la romantika skolo en la kataluna literaturo: ĉi-tio kaj lia nesuperebla arto prezenti scenojn simplajn kaj kortuŝajn, naskis la fortan admiron kaj simpatian kiuju li havis ĉe la granda popolo.

Lia plej karakteriza dramo estas «Terra baixa» (En la malsupra lando). Ĝia argumento estas tre forta kaj ĝia protagonisto, la paŝtisto Manelic (Manelik'), havas scenojn de emocia sovaĝa beleco.

La paŝtisto *Manelic* venas «en la malsupran landon» edziĝi kun *Marta*, laŭ antaŭarango de la bienmastro *Sebastià*, kiu sekrete havis seksajn rilatojn kun ŝi. *Sebastià*, senskrapula malvirtulo, aranĝas ke *Manelic* venu esti lia muĉlisto kaj edziĝu je *Marta*, ĉar li tiel esperas povi daŭrigi pli *sendanĝere* sian rilaton kun ŝi. *Marta*, kompatinda virino, estas trompita per la informo ke *Manelic* konsentas la edziĝon, eĉ sciante ĉion, kaj pro tio ŝi sentas abomenon al la paŝtisto, kun kiu ŝi edziniĝas nur pro minaco de *la mastro*. Post la simpla edziĝofesto, *Manelic* krude rakontadas, inter aliaj aferoj, kiamaniere li mortigis, korpon ĉe korpo, la *unu*an lupon. *Marta* ekadmiras lin kaj ekdivenas ke oni lin trompis.

Manelic observas strangan sintenon ĉe sia edzino kaj aŭdas mokojn kaj aludojn pri li kaj la ĉiaman ekkrion: Kompatinda *Manelic*! Kompatinda *Manelic*! Fine li postulas klarigon kaj *Marta* rakontas ĉion. La bona *Manelic* decidis reiri en la montaron *kun Marta*. Ŝi diras ke *la mastro* ne permesos ŝian foriron. Li respondas ke ŝi estas *lia edzino* kaj la mastro ne plu rajtas pri ŝi. La sceno, en kiu *Marta* klarigas la tragikan situacion, estas belega. *Manelic* terure ekkoleras, li insultas ŝin, minacas la mastron *Sebastià*, malbenas la *malsupran landon* kaj sopiras je la pureco kaj boneco de siaj montaroj. «Eble tie estas boneco, ĉar tie ne estas homoj». Fine, li moligas, li kompatas sian edzinon, kun kiu li baraktis ruliĝante teren en sovaĝa ĉirkaŭpreno, li levus ŝin kaj ĵuras ke ili de nun por ĉiam sin amos reciproke.

En la tria akto prezentigas *Sebastià*, kiu volas malpermesi la foriron de *Marta*. *Manelic* diras ke li ne plu estas *lia mastro*, sed *lia rabisto*. La mastro minacas lin, *Manelic* malŝatas tian minacon: li ne timas homon, ĉar li scias mortigi lupojn. En la lasta sceno *Sebastià* kaj *Manelic* terure luktas kaj la paŝtisto, forlasinte ĉian armilon, per siaj fortaj manoj, mortigas

sian kontraŭulon. Li prenas la edzinon Marta en siajn brakojn kaj forkuras al la montaro kriante: *La lupon, mi mortigis la lupon!*

La dramo «Terra baixa» estas ludita centojn da fojoj. La granda kataluna aktoro Enric Borrás genie prezentis la figuron de *Manelic*. Ĉe la «Parco de Montjuïc», en Barcelono, troviĝas monumento kun bronza statuo de la fama pastisto, kiu havas propran vivon ekster la scenejoj kaj restos unu el la kreaĵoj de la eminenta dramisto Guimerà. Tiu grava kataluna verko havas tradukon en lingvoj hispana, franca, portugala, itala, angla, germana, sveda, rusa, ĉeĥa, serba kaj aliaj. En esperanton ĝi estas tradukita, sed neeldonita. Ĝi estis unuafoje ludata la jaron 1896 kaj donis temon al du operoj: unu franca, kun la titolo «La Catalane», adaptigo de Tiercelin kaj P. Février, muziko de Ferran Le Borne; alia germana, «Tiefland», muziko de Eugeni d'Albert kaj teksto de la fama dramisto hungara Rodolf Leothart.

Aliajn gravajn dramojn verkis Guimerà, inter ili: «Maria Rosa», «La festo de P' tritiko», «Pastro Janot», «L' animo estas mia».

El la tragedioj, verkitaj en deknusilabaj *Iberaj* versoj, la plej gravaj estas «Maro kaj ĉielo», «Gala Placidia», «Judith de Welp», «Indibil kaj Mandoni», «Reĝo kaj monaĥo», «Jesus de Nazareth». Same kiel ni faris pri la dramoj ni skizos la ĉefan el la tragedioj: «Mar i cel».

Ĉi- tiu tragedio estas titolita «Maro kaj ĉielo», ĉar la agado dum ĉiuj tri aktoj okazas en ŝipo de Algeriaj korsaroj. Epoko: jaro 1630. La korsaro *Said*, maŭro el tiuj forigitaj de Hispanujo, kaptis kristanan ŝipon veturantan de la Balearaj Insuloj al Barcelono, sur kiu troviĝis maljuna grava militisto, *Carles*, kun sia filino, *Blanca*, kiu sin direktis al Barcelono por tie eniri en monaĥinejon. Ankaŭ estas kaptitaj la kristana ŝipestro, *Ferran*, kuzo de Blanca, kaj multaj ŝipanoj. Said faras demandojn al Ferran, kiu ne konsentas respondi ilin malgraŭ ĉiaj minacoj. Tiam Carles insultas Said' on; tiu-ĉi respondas al la insulto malŝatante siavice la kristanojn, kiujn li kulpigas pri ĉiuj siaj doloroj. La monaĥino Blanca estas tre kortuŝata aŭdante la tragikan vivon de Said, kiu rakontas pri sia naskiĝo de kristana patrino kaj maŭra patro, pri la kruela morto al ili ambaŭ kaŭzita de la kristanoj, pri la devigo al ĉiuj maŭroj forlasi Hispanujon. Li malŝatas tiun genton, ĉe kiu estas strange kunigitaj la plej kontraŭaj simboloj:

... malamo kaj pardon'; ŝafid' kun tigro:
la ponard' kaj la kruc' en sama peco.

Blanca ploras kiam Said finas sian rakonton. Ŝia patro riproĉas sin pri tio, kaj ŝi, por kaŝi sian moligon kaj kompaton kaj eĉ ian konfuzan senton pri la korsaro, intencas mortigi lin. Tiu-ĉi evitas la ponardbaton kaj sen ia kolero demandas, kial ŝi tiel *malamas* lin. Poste li prezentas sian bruston por ke ŝi lin vuudu... sed ŝi lasas fali la ponardon kaj svenas.

La kompto de Blanca pri Said ŝanĝiĝas en admiron kaj fine en amon, kvankam ŝi mem ne klare konscias pri tio. Siaflanke Said sin sentas strange influata de tiu virino. Post kelkaj tagoj da malliberiĝo en la ŝipo kaj baldaŭ

alvenonte en Algerion, Blanca petas sian kuzon Ferran ke li mortigu ŝin, se ĵi ŝin vidas en danĝero. Ferran promesas plenumi tion kaj Blanca danke kisas lian manon. Vidante tion, Said ne povas rezisti sian ĵaluzon kaj kole-ron, kaj vokas siajn ŝipanojn por ke ili satigu sian furiozon ĉe la personoj de Carles kaj Ferran. Sed, subite, kiam Said aŭdas ke Blanca ne amas sian kuzon kaj ke ŝia kiso estis nur danko por la ricevita promeso, li aligas sian decidon kaj ordonas al la ŝipanoj respekti la vivon de la kristanoj. Li faras ne nur tion: li ankaŭ ordonas ke la ŝipo reiru en la maron, ŝajngante ke estas proksima alia atakebla ŝipo, por eviti danĝerojn al Blanca ĉe la alveno en Algerion, kie li ne plu rajtus sur la kaptitino. Blanca sentas pro tio koran dankemon al li. Iom poste, la kristanaj kaptitoj, kun la helpo de unu el la korsaroj (malkonfesinta kristano, nun pentanta sian perfidon), sukcesas liberigi, kontraŭbatalas la korsarojn kaj fine ekregas sur la ŝipo. Tiam la patro de Blanca volas mortigi Saidon, sed ŝi kovras la korsaron, minacante mortigi sin per ponardo se oni atencas kontraŭ la vivo de Said.

La patro de Blanca konstatas kun teruro ŝian amon al Said, kaj malbenas ŝin. Said ĵetis siajn armilojn, sed ŝi konservas la ponardon en la mano. La korsaro, tre kortuŝite pro la sinteno de Blanca, petas de ŝi ke ŝi forĵetu la armilon kaj klopodas malŝatigi sin de ŝi, memorigante ke li dronigis ilian ŝipon kaj kaŭzis ĉiujn iliajn ĉagrenojn. Ferran admiras la heroan konduton de la korsaro, kaj petas kune kun Blanca ke oni pardonu lin. Sed la furioza patro ne cedas. Ferran pretigas boaton por ke Said saviĝu. Tiu-ĉi promesas iri en Hispanujon serĉi Blanca. Kiam Said pretigas forlasi la ŝipon, Carles pafas al li, sed trafas sian filinon, kiu sin metis inter ilin. Said prenas la mortantan korpon de Blanca, kaj ili ambaŭ, en ama ĉirkaŭpreno, sin ĵetas en la akvon. La lastaj vortoj de li kaj ŝi estas: Al la maro! Al la ĉielo! — La tuta agado estas brodita per belegaj literaturaj pecoj.

Krom la multnombraj dramoj kaj tragedioj, Guimerà verkis famajn poemojn. Du el la plej rimarkindaj estas «Migrado» kaj «La mila jaro», tiu ĉi lasta majstre priskribanta la teruron kiu regis en tiu tempo pri finiĝo de la mondo. Ili ambaŭ estas tradukitaj en esperanton.

La granda verkisto Guimerà estis honorata, ĉe sia 60-jara aĝo, per grava popola demonstracio, kiu tutplenigis la vastan Placon de Katalunujo en Barcelono. La tagon de lia enterigo, estis fermataj ĉiuj butikoj en la kataluna ĉefurbo. Akompanis lian kadavron pli ol 50.000 personoj. Guimerà ne nur estis granda poeto, sed ankaŭ patriarko de la renaskiĝinta kataluna literaturo, simbolo de la vivon deziranta moderna Katalunujo.

JAUME GRAU CASAS.

La nuna numero de «Kataluna Esperantisto» estas submetita al la milita cenzuro.

“Maro kaj ĉielo”

AKTO I

SCENO XV

Said

Hassen, foriĝu!

Mi volas vidi lin fanfaronantan...
 la koko sen spronoj kaj sen kresto!
 Ĉiam vant' pri honor' kaj sur la lipoj
 ĉiam nomo de Di', ne respektata!
 Senkompata krimul'!... Filoj, lin vidu:
 li estas ja el tiuj kiuj iam,
 hipokrite homamon predikante,
 nian sangon elsuĉis; nek en staloj
 ili lasis al ni lokon ĉe l' bestoj;
 kaj malbenante nin, tre senkomplete,
 nin ĵetis tra la mondon, rifuzante
 al ni, por paca mort', pecon da tero!
 Kaj, je ilia Di'! estis ja nia
 la mond' al ni rabita! Kaj ni fidu
 pri gent', ĉe kiu — vidu — kune estas
 malamo kaj pardon'; ŝafid' kun tigro:
 la ponard' kaj la kruc' en sama peco!
 Kaj nun aŭskultu min, por lia honto.
 Mia patr' estis maŭro; amon sentis
 al kristana knabin'; je ŝi edziĝis
 post ŝajna konvertiĝ': ambaŭ min naskis.
 Li similas Jezuon, patrin' diris.
 Bela kiel huri', diris la patro.
 Apud ili mi kreskis, dum konfuze
 versetojn de l' Koran' kaj la Biblio
 en vekigo kaj dorm' mi balbutadis.
 La hejm' estis ĝardeno Valencia;
 ĉie floroj en ĝi; eĉ en l' animo
 de l' amantaj gepatroj, kia ĝojo!
 Jezuon vidis ŝi; li la Profeton;
 feliĉe ili vivis, kaj aspektis
 kvazaŭ estus por ĉiam paciĝintaj
 Mahometo kaj Krist' pro tia amo!
 Sed la pac' estis nur en mia hejmo!

Mi memoras pri ĝi! Iun vesperon
 patro kisis patrion; furioze
 levante laborilon, li elliris.
 Dum tagig' oni frapis nian pordon
 kaj patrino malfermis. Kiu estas?
 Oni ĵetis al ni mortintan korpon
 kaj aŭdiĝis: Virin', jen via edzo!
 Pasis tago post tag': iun, subite,
 patrino vekis min: Fil', tempo estas!
 Kaj kun ploro ŝi prenis min en brakojn.
 Tiam, sesjara, falis mi en dormon.
 La ĝemoj vekis min: popolamason
 kune kun mi mi vidis en galero,
 dum griza tero malproksimiĝadis!
 Mia patrin' miajn okulojn kovris;
 poste regis sur mar' nokta kvieto;
 sed odoro de sango min sufokis
 kaj eĉ unu kaptito ne vidiĝis!
 Kaj parolis patrin': Kiu mortigis
 perfide vian patron, filo mia,
 mortigos ankaŭ min; de l' maŭra raso
 eĉ la ekziston ili ja ne volas.
 Ĉu vi aŭdas fiŝegojn kiuj saltas
 kaj sataj, ŝvelaj, kun kadavroj ludas?
 Se vi saviĝus, mia fil', nin venĝu!
 Sed, ve! Subite nin ĉirkaŭis l' aro
 da kristanaj maristoj: patrin' krion
 de mort' eligis en forkur'; la monstroj
 per la haroj ŝin kaptis. Sango ŝia
 saltis sur min. Ŝi falis; ho vel oni
 de ŝi deŝiris min! Sed ŝi premadis
 mortante mian manon; ŝiaj ungoj
 en la karnon penetris! Fil', nin venĝu!
 Kaj la monstroj ŝin levis, en la ondojn
 ridante ĵetis ŝin, kaj ĉar ŝi flosis
 venĝon! kriante, per remila bato
 ŝian kapon defendis, kaj ŝi dronis!
 Kaj jen: ni estas la terur! Hienoj,
 rabistoj kaj krimuloj ja ni estas!
 Ili... blankaj kolomboj, puraj koroj,
 infanoj tute am', pentraj-sanktuloj!

ANGEL GUIMERA

 El la kataluna lingvo tradukis
 JAUME GRAU CASAS

Paĝo por Lernantoj
Pàgina per a Alumnes

La Esperantismo estas penado disvastigi en la
L' Esperantisme és un esforç a divulgar en tot
tuta mondo la uzadon de lingvo neŭtrale
el món l' ús d'una llengua neutralment
homa, kiu «ne entrudante sin en la internan vivon
humana, que «no introduint-se en la vida interna
de la popoloj kaj neniom celante elpuŝi la ekzis-
dels pobles i sense pretendre foragitar les exis-
tantajn lingvojn naciajn», donus al la homoj de
tents llengües nacionals», donés als homes de
malsamaj nacioj la eblon kompreniĝadi inter
diverses naciions la possibilitat de comprende's entre
si, kiu povus servi kiel paciga lingvo de publi-
si, que podés servir com pacificadora llengua de institu-
kaj institucioj en tiuj landoj, kie diversaj nacioj
cions públiques en aquells paŝos, on diverses naciions
batalas inter si pri la lingvo, kaj en kiu povus
lluiten entre si per l' idioma, i en la qual podessin
esti publikigataj tiuj verkoj, kiuj havas egalan
ésser publicades aquelles obres, que tenen igual
intereson por ĉiuj popoloj. Ĉiu alia ideo aŭ
interès per a tots els pobles. Tota altra idea o
espero, kiun tiu aŭ alia Esperantisto ligas kun la
esperanĉa que tal o qual Esperantista lliga amb l'
Esperantismo, estos lia afero pure privata por
Esperantisme, és seva qüestió purament privada de la
kiu la Esperantismo ne respondas».
qual l' Esperantisme no respon».

Bibliografio

(Ni recenzos verkojn duope ricevitaĵn)

OFICIALA ALMANAKO de la Tutmonda Polica Ligo kaj Tutmonda Ligo de la Ordo, redaktita de A. H. de Marich kaj eldonita de «La Policisto». 208 paĝoj. $14 \times 10 \frac{1}{2}$ cm. Budapeŝt 1924.

En la antaŭparolo, kiu estas verkita en stilo originale malbela, mi rimarkis la jenan atentindan frazon: «Nun jam neniu nacio permesas subpremi sian propran nacian lingvon per alia».

La enhavo de la Almanako konsistas el kalendaro, Historio pri la policista movado, prikongresaj raportoj, portretoj, fotografaĵoj, listo de membroj, k. t. p. — SALJO.

SALTEGO TRANS JARMILOJ. — Romano originale verkita de Jean Forge. Ferdinand Hirt & Sohn, Leipzig, 1924. 192 paĝoj, $19 \frac{1}{2} \times 13$ cm. Prezo. bindita eldono, 4.50 gmk.

Jean Forge, kiun mi admiris en *Abismoj*, donas al Esperanto novan verkon en ĉarma stilo kaj flua disvolvigado de originalaj scenoj. Kvankam mi ne opinias tiun ĉi verkon tiel alloga kiel *Abismoj*, oni ne povas ne diri ke la fantazio de Forge iras tre malproksimen kaj scias teni la leganton alforĝita al la libro ĝis la fino.

«Saltego trans jarmiloj» prezentas la travivaĵojn de elpensisto kaj liaj kolegoj, kiuj dank' al novaj ondoj aŭ radioj falas en la Romon de Nerono. La scenoj inter la pacaj romanoj kaj la dudekjarcentuloj, kiuj prenis kun si la diversajn modernajn eltrovojn, vekas ĉe ĉiu paĝo sinceran ridon. La aŭtoro tre lerte pentras ĉiun strangan tipon, precipe tiun de elpensisto Fromaĝi kaj profesoro Sovagi.

Forge elpruvas denove ke li majstre regas la lingvon. Lia stilo estas iel speciala, tamen bela kaj komprenebla. Novajn vortojn li preskaŭ ne bezonas, ĉar li bonege konas la esperantan vortaron kaj ĝuste uzas por ĉiu senco la necesan vorton.

Erarojn mi ne trovis. Mi opinias neĝusta la uzon de «gastemo» (paĝoj 33, 35, 108) anstataŭ «gastamo». Tre kredeble pro preseraro oni trovas sur paĝo 120, linio 17, «siajn» anstataŭ «ĝiajn».

Resumante; bela romano lukse bindita kune tre malmultaj preseraroj. Mi varme rekomendas ĝin. — SALJO.

DEKLARACIO, de Takeo Ariŝima. Romano tradukita el japana lingvo de T. Tooguu. 11 & 12 volumo de Kolekto de «Internacia Mondliteraturo». Eldonita de Ferdinand Hirt & Sohn (1) Leipzig, 1924. 125 paĝoj, $19 \frac{1}{2} \times 13$. Prezo 2 gmk.

(1) Ni kun plezuro atentigas, ke la eldonejo Ferdinand Hirt & Sohn, kiu tiel efike helpas la esperantan literaturon, daŭrigas la publikigon de la kolekto «Internacia Mondliteraturo», kies verkoj fariĝas tiel ŝatindaj. Ni petas niajn legantojn ke ili postulu en «Librejo CATALONIA», «Libreria Italiana» kaj «Libreria Nacional i Estrangera», kies adresoj estas diritaj en la rubriko «Fajreroj» en tiu-ĉi numero de K. E. la recenzatajn verkojn publikigitajn de la dirita eldonejo, kiu nuntempe estas okupata per la eldono de la dua parto de la granda Enciklopedia Vortaro de Wüster Ŝajne la esperantistaro ne ĝuste taksas la gravecon de la kolosa Enciklopedio, al kiu ĉiu esperantisto devas doni sian kunhelpon per aĉeto. Ankaŭ ĉiu Esperantisto devas rememori la «Enciclopedia Espasa», kiu apud ĉiu vorto en hispana lingvo donas la tradukon en Esperanto. N. de la R.

Novelo verkita en formo de leteroj inter du japanaj studentoj, kies opiniojn kaj sentojn pri amo kaj homa vivo la leganto plezure legas kaj meditas. La rakonto disvolviĝas en alloga atmosfero, kiu faras la romanon dolĉa kaj ĉarma.

La traduko havas kelkajn makulojn, kiuj tamen ne evitas mian laŭdon al la tradukinto, kiu donis al nia literaturo orientan verkon tra kiu fluas belaj konceptoj kaj pensoj.

Tooguu sisteme uzas prepozicion «krom» antaŭ infinitivo (22-foje) kaj post la sama prepozicio uzas akuzativon sur paĝo 42, kie oni legas «kromi koron bruligantan». Nekorektaj mi opinias: «pasis la jaron» (52) «edziniĝisian fratinojn je homo» (70). Ankaŭ mi ne trovas ĝusta la kuneston de pronomoj «kiu vi» (100 k. a.). — SALJO.

SES NOVELOJ de Edgar Allen Poe, el la angla tradukitaj de A. Frank Milward. Volumo 13 de Kolekto «Internacia Mondliteraturo», eldonita de Ferdinand Hirt & Sohn, Leipzig, 1924. 80 paĝoj, 19 1/2 × 13. Prezo 1'20 gmk.

La ses noveletoj estas belaj. Bonhumoro kaj sentimentaleco kuniĝas en la verko, donante impreson ke la aŭtoro reliefigas kiel fama verkisto. «Liĝeja» elfluigas mistikon tre kortuŝe kaj «La Homo kiu troviĝis eluzita» ellasas spriton tre satindan. La ceteraj rakontoj estas legindaj ankaŭ.

Legante la verkon oni tuj konstatas ke la tradukinto estas bona stilisto. Tre malmultajn neologismojn kaj tre malmultajn preserarojn. Mi opinias eraro: «siaj» anstataŭ «liaj» en la frazo «Fortunato, same kiel siaj samjandanoj, estis ĉarlatano» (p. 34), «el tuj haltigi» anstataŭ «el tuja haltigo» (p. 53). En diversaj lokoj, post *pli ol* kaj *kiel* mi uzas akuzativon anstataŭ nominativo (p. 41, 54, 55). «Spite tion» anstataŭ «spite tio» (p. 66). Mi rimarkis «egiptanoj» (44) «Epigutujo» (49) «Egipto» (53). — SALJO.

INTERNACIA KOMERCA ADRESARO PER ESPERANTO, kolektita kaj eldonita de Rudolf Hoschek, Wien XVII, 1, Müglendergasse, 6, 184 paĝoj, 19 1/2 × 12. Wien 1924.

El la libro ni ĉerpas la antaŭparolon, verkitan de prokuristo F. J. SCHADE.

«Nun en via mano estas libro, kiu laŭcele kaj unuavice utilas al la komercistaro tutmonda. La unua komerca adresaro eliris kiel tre modesta membro en la amaso de la komercaj adresaroj tutmondaj.

Multaj komercistaj entreprenoj, kapablaj korespondi per Esperanto, tute ne respondis la alsenditan demandilon. Ankaŭ la agrabla fakto, ke tute senpage estas akceptitaj la necesaj informoj, ne multe pligrandigis la nomaron de la amikoj, kiuj nun la unuaj estas, ebligantaj la eldonon de la faka adresaro.

Multaj komercistoj memstaraj laŭ niaj spertoj opiniis, ke la laboro ne bone sukcesos pro tro optimisma pritraktado de la afero. Aliaj ne volis esti inter la unuaj instigantoj, kreantaj internacian servilon, vere la plej modernan por progresema komercistoj.

Oni povas esperi, ke la ekzemplo devigos grandan nombron de intereso, kiuj ankoraŭ ne kredis la efektiveblon de helpilo esperantlingva por komercado kaj trafiko, tuj zorgi pri tio, ke la dua eldono, jam nun preparata, atestu la afablan akcepton de la adresaro, tiamaniere, ke la eldonanto estu devigata presigi la novan libron en almenaŭ duobla amplekso.

Kaj la prilaboranto de la materialo, samideano prokuristo Hoschek, unu el la pioniroj, kiu sen bruado tre diligente laboris sub la konvinko, ke neniam vortoj sed nur faktoj povas ebligi la enkondukon de la komerca helplingvo neŭtrala en komercistaron, vere meritas la plej koran dankon de la samcela kolegaro.

Antaŭen komercistaj esperantistoj, vi helpu atingi la dezirindan sukceson!» — SALJO.

Internacia Mondliteraturo-Volumo 14 — LA FIRMAO DE LA KATO KIU PILKLUODAS — Aŭtoro: HONORÉ DE BALZAC; tradukinto: S - Paul Benoit, paĝoj 74, prezo 1.20 germanaj markoj. Eldonejo: F. Hirt & Sohn — Leipzig.

Nova volumo kiu venas ankoraŭ riĉigi la belan libron eldonitan de la firmo Hirt, al kiu certe ŝuldas dankon la esperantistaro: kiam ni vidis katalunan tradukaĵon en tiu bela internacia kolekto? S-ro Benoit en sia antaŭparolo kritikis la verkon de Balzac kaj rekonas ke en tiu ĉi verko lia stilo estas iomete peza, kaj ke oni sentas ke li verkis rapide: efektive tio estas vera; sed oni povas certe demandi kial do li elektis ĝuste tiun rakonton de la abunda franca aŭtoro por traduko en Esperanton? Mi pensas ke oni devus esti pli rigora koncerne la elekton de tradukotaĵoj, kaj ke el ĉiu aŭtoro estus bone ĉiam elekti tiujn verkojn kiuj plej bone lin prezentas antaŭ la publiko: tio neniel signifas ke oni ne legas la tradukon kun plezuro. Kelkaj esprimoj, miaopinie neŝatindaj, enŝovigis en la libron, ekzemple: ne jam, dum tiam, levinta kaj bedaŭri malĝuste uzataj; kion efektive signifas kuŝhelpi? Ankaŭ trovigas diversaj preseraroj kiuj kvankam ne malhelpantaj la komprenoblecon, tamen montriĝas kiel foriginda makuleto en la bela kaj eleganta broŝuro. Mi devas nepre rekomendi la aĉeton kaj legadon de la traduko. Unu el la plej karakterizaj personoj en la romano de Balzac, la komercisto, estas efektiva portreto de la tipo, en Katalunujo konata sub la nomo S-ro Esteve; kaj kiam mi legadis la romanon mi ne povis ne esti frapata de la simileco inter la personigo de Balzac kaj la tipo ĉe ni kreita de Russinyol. La katalunaj legantoj ŝatos ja per si mem fari tiun komparon. — M. S.

Internacia Mondliteraturo - Volumo 6 — EL LA SKIZLIBRO — Aŭtoro: WASHINGTON IRVING; tradukinto: S-ro H. L. Elvin; paĝoj 65, prezo 1.20 germanaj markoj. Eldonejo: F. Hirt & Sohn. — Leipzig.

Bela verketo; bona traduko. Oni povas nur rekomendi ĝian legadon. Per ĝi oni povas fari al si ĝustan opinionon pri la valoro de tiu ĉi unua usona beletristika verkisto. La rakontoj el kiuj konsistas la libro ŝajnas jam iom malmoldiĝintaj, sed tio neniel signifas ke la leganto ne ĉerpas plezuron en ĝia legado. Precipe plaĉa estas la lasta rakonto, kiu konservas ankoraŭ tute modernan valoron: la kontraston inter nobelaj kaj novriĉuloj. El ĝi mi ĉerpas paragrafojn kiu tre fidele reliefigas konatajn tipojn ĉe ni: «La maljunulo estis la sola, kiu vere atentis la diservon. Li prenis sur sin la tutan devon de familia adoro, staris tute rekte, kaj elparolis la respondojn per laŭta voĉo, kiun oni povis aŭdi en la tuta preĝejo. Ŝajne li estis unu el tiuj absolutaj «eklezio kaj reĝo» homoj, kiuj kunigas la ideojn de adoro kaj lojaleco; kiuj opinias, ke Dio, en iu maniero, estas partiano de la registaro, kaj ke la religio estas «tre bona afero, kiun oni devas observi kaj subteni».

— M. S.

Internacia Mondliteraturo - Volumo 15 — ORIENTAJ FABELOJ — Aŭtoro: ULAS DOROŠEVIC; tradukinto: S-ro Nikolao Hohlov; paĝoj 65, prezo 1.20 germanaj markoj. Eldonejo: F. Hirt & Sohn. — Leipzig.

Jen verko kiun oni legas kun efektiva plezuro. S-ro Hohlov perfekte konas Esperanton, kaj legante lian tradukaĵon oni sentas la plej agrablan ĝuon: tiun de korekta kaj eleganta lingvo. Oni povas nur bedaŭri ke liaj bonaj kvalitoj ne laboris sur pli interesa verkaĵo. Plej ĉarmaj ŝajnis al mi la rakontoj: La Kalifo kaj la krimulino — Kiel de Hasan falis la pantalonoj — La malĝuste trafitaj kalkanoj. Koncerne la lingvajn notojn de la tradukinto,

mi povas diri, ke kvankam eble iu, el la de li enkondukitaĵoj neologismoj, povas ŝajni neoportuna, lia elekto estas plej ofte saĝe farita, precipe en la orientdevenaj, kiuj nepre altrudos sin en niajn vortarojn pli-malpli frue. — M. S.

Eldonaĵoj de la Societo de la Historio de la Milito - UNU EL LA PROBLEMOJ DE LA PACO-LA SENDANĜERECO DE FRANCUJO - Aŭtoro: S-ro ANDRE HONNORAT, Senatano, Eksministro; tradukis ĝin aro da francaj samideanoj kaj ĝin revidis S-ro Grosjean Maupin. — Eldonejo: «L'idee française a l'étranger» 11, Place de la Bourse, Paris. Paĝoj, 158, Prezo: 5 francaj frankoj. Cefdeponejo: Esperantista Centra Librejo, 51 Rue de Clichy, Paris, 9.

Tre interesa verko estas tiu ĉi: ĝia tendenco plaĉas al mi, sendepende de ĝia speciala propaganda celo, ĉar ĝi signifas novan paŝon antaŭen en la praktika uzado de Esperanto. Oni donu al ni ne nur beletristikajn verkojn, sed ankoraŭ librojn de ĝenerala publika intereso. Nia libraro estas ankoraŭ malriĉa da tiaj verkoj kaj por kompletigi nian literaturon estas necese multe pli da politikaj, ekonomiaj, teknikaj kaj precipe sciencaj verkoj. Ni ne povas prezenti al la publiko nian literaturon kiel studindaĵon tiel longe kiel ni ne havos en ĉiu fako de la homa scio taŭgan kolekton da libroj.

La temo de tiu ĉi libro, kiu prezentas unu el la plej gravaj problemoj nuntempaj naskitaĵoj de la granda milito kaj de la packontraktoj, estas la priskribo de la nestabila situacio de Eŭropo kaj la projektoj diversloke elpensitaj por certigo de la paco en nia kontinento. Abunda kaj riĉa kolekto da dokumentoj kiuj bone elmontras la taskon faritan de la plej bonaj eŭropaj cerboj por doni solvon al tiu demando, kvankam ĝis nun la sukceso ne kronis tiajn klopodojn. Estas eble ke la sola certigo de paco kuŝas en la plialtigo de la morala nivelo de la diversaj popoloj, kaj en la plifortigo de internacia organizaĵo, kiel la Ligo de Nacioj, federacio organizita kiel Superŝtato kaj kun sufiĉa aŭtoritato por obeigi sin de la privataj nacioj. Ĉiukaze la solvo kuŝas ankoraŭ malproksime; eble la homaro ne estas ankoraŭ sufiĉe punita por ke ĝi devige pensu pri tia necesa tasko. — M. S.

F A J R E R O J

Librejoj por esperantistoj en Barcelona: — «Catalonia», Plaça Catalunya, 17; «Italiana», Rambla Catalunya, 125, kaj «Nacional i Estrangera», Rambla Catalunya, 72. — La lasta akceptas abonojn al «Esperanto Triumfonta» po 22'50 ptoj. jare. — Ni interesigis tiun librejon, kies mastro estas germano, pri «Esperanto Triumfonta», la interesa duonsemajna gazeto, sed ni devas plendi ke interŝanĝe de «Kataluna Esperantisto» ni ne ricevas ĝin. Samtempe ĉiuj esp. gazetoj en la mondo bonvolu noti ke de nun ni sendos du ekzemplerojn de ĉiu numero de «Kataluna Esperantisto» kaj petas de ĉiuj kolegoj ankaŭ la sendon al ni de du ĉiunumeraj ekzempleroj interŝanĝe. — La nomitaj tri librejoj en Barcelona bonvole ricevos katalogojn kaj propagandilojn de ĉiuj eldonistoj de esperantaĵoj, kaj servos ĉiujn mendojn. — Nun kiam nia movado tiel forte revigligas, kiam niaj proksimaj Kongresoj en Mallorca kaj Genève kaj la Radiotelefonio tiel ĝeneralige interesi-

gas pri la lingvo internacia, estis necese varbi Librejojn en Barcelono, kaj ni estas ĝojaj ke ni sukcesis ĉe tri el la plej gravaj.

Ekzamenoj pri lernado, kapablo kaj profesoreco, en Palma de Mallorca. — Dum nia proksima Kongreso en Majo, ni okazigos ekzamenojn por premio per atesto al la esperantistoj kiuj pruvos tra ekzameno ke ili konas profundete, profunde aŭ profundege la gramatikon kaj la internacian lingvon. Ni, do atentigas ĉiujn kursaĵojn kaj jam lertajn gesamideanojn, ke ili pretiĝu por atingi de atesto. — Por pruvo de «lernado» de gramatiko kaj Esperanto sufiĉas freŝa kaj konscia lerninteco de la «Gramática» (kurs mitĵà) de Pompeu Fabra, kaj de la «Ekzercaro» de la Zamenhofa Fundamento. Por pruvo de *kapablo* estas ankaŭ necesa la kono de «Esperanta Sintakso» de Paul Fructier. Kaj por pruvo de *profesoreco* estas ankaŭ necesa la kono de «Lingvaj Respondoj» de Zamenhof kaj «Converses Filològiques» de Pompeu Fabra. — Bona helpa libro estas la «Gramática Raonada d'Esperanto», de F. Pujulà i Vallès.

Movado. — Niaj agemaj grupoj «Lumon» en Terrassa, «Aplec Esperantista» en Sabadell, «Nova Sento», «Barcelona Stelo», kaj «Paco kaj Amo» en Barcelona, sukcese malfermis kursojn por komencantoj kaj por progresintoj. Niaj samideanoj Solà, Dalmau, Amades, kaj Grau paroladis en aŭ pri Esperanto, en Sabadell, Terrassa kaj Barcelona.

Por kotizoj kaj aliĝoj al Universala Esperanto-Asocio. — Ĉiuj gesamideanoj en nia teritorio povas adresi la pagojn ĉu poŝte ĉu persone al la adreso de la Delegito en Barcelono, València, 245, S-ro Dalmau. Ĉiuj estas petataj fari la pagojn plej frue por faciligo en la organizo de U. E. A. kaj en la oficejo de la Delegito en Barcelona. Tie-ĉi ili estos persone akceptataj matene de la 9^a ĝis la 13^a kaj posttagmeze de la 16^a ĝis 20^a ĉiun nefestan tagon.

Utilaj adresoj:

Prez. de K. E. F., D. Dalmau, Carrer València, 245. *Barcelona*

Sekr. » » » M. Solà, Carrer St. Francesc, *Terrassa*

Kas. » » » R. Marsà, Carrer St. Joan, *Terrassa*

Prez. de la Loka Komitato organizanta la proksiman Kongreson de K. E. F., N. Bofill, Carrer Sindicat, 188. *Palma de Mallorca*

Lingvaj altrudoj. — Sinjoro Ventura (José), profesoro de Valencia Liceo, parolas je la nomo de la internacia esperanta sciencistaro kaj klarigas kiamaniere la homaj klopodoj fariĝas tuj homaraj akiraĵoj dank' al komuniquebleco mara, aera kaj onda. Li certigas ke vera neŭtraleco ĉe rilatoj inter diverslandaj sciencistoj aŭ sciencamantoj ne ekzistas ĝis malaperos la lingvaj altrudoj kaj esprimas sian varman deziron ke Esperanto plej baldaŭ fariĝu la necesa interkomprenilo por la intelektaj laboristoj de la tuta mondo. — El «La Suno Hispana», oktobra numero, raporto pri la Esp. Kongreso en Cheste.

Gratulo al la Valenciaj samideanoj. — Vere meritata estas gratulo al la Valenciaj samideanoj. Okaze de la Unua Esp. Kongreso de ilia Esp. Federacio, en Septembro en Cheste, videbliĝas la frukto de iliaj fervoraj klopodoj por nia afero, celo kaj venko. — Ĉiam antaŭen, amikoj. Konstate frapadu!

Agrabla vizito. — Niaj filipinaj samideaninoj S-ino kaj F-inoj. Zamora vizitas nian landon kaj nin, ĉi-tieajn esperantistojn. Ni deziras laŭdi ilian konduton utiligi Esperanton, la homaran helpan lingvon faŭche ĉiam. Efektive niaj orientaj samideaninoj flue parolas angle, hispane kaj france,

krom tagale, ilia natura lingvo. En Katalunujo ni grandnombre ankaŭ konas tiujn disvastigitajn naciajn lingvojn krom la kataluna.

Tamen tiuj ĝentilaj esperantistoj tre prave, juste kaj esperantisme evitas uzi fremdan naciajn lingvojn. Ili ĉiam parolas inter samideanoj en Esperanto kaj en nia laudo ili scivolas pri la kataluna lingvo kaj ĉiuj katalunaj aferoj, same kiel ni interesigas pri la tagala lingvo kaj ĉiuj filipinaj aferoj.

Rememorigo. — En 1859, Decembro, 15, naskiĝis en Bielostok nia majstro, la kreinto de la lingvo internacia. — Ĉiuj grupoj interkonsentu organizi profitajn, etikajn memorigaĵojn. La homaro nin benos, se ni benas la unuan benindan: Zamenhof.

Lingva Komitato. — Elektaj. (79 voĉdonintoj; — Plimulto: 40).

Estas reelektitaj, laŭ IV. 4. 5. 1.^a de la Regularo, la sekvantaj elirintaj membroj:

S-roj Binemann (74 voĉoj), Bulthuis kaj Fischer (71 v.) S-ino Fluurens (Roksano) (70), s-ro Arnold (69), S-ino Reed (Kellermann) (68), S-roj Rohrbach (67), Reed (66), Bianchini, Degon kaj Underhill (64).

Estas elektitaj, laŭ IV. 4. 5. 2.^a de l' sama Regularo la sekvantaj novaj membroj:

S-roj Rousseau (76 voĉoj), Kamaryt (75), Obruĉev (74), Baghy (72), Jodko (60).

Paroladoj en Esperanto. — Post tiuj de Joan Amades pri Kataluna Folkloro, de Marian Solà pri Radiotelefonio, de Delfi Dalmau pri Spirito kaj Kulturo, kaj de Jaume Grau pri Angel Guimerà kaj liaj verkoj, estas okazintaj en nia societo «Barcelona Stelo», Marquès del Duero, 101, la jenaj legoj de poeziaj verkoj kun komentarioj de Jaume Grau:

La 22 Nov. pri «Johano la Brava», de la hungara Petöfi (trad. K. de Kaloksay).

La 6 Dec. pri «Amfitriono» de la franca Molière (trad. E. Legrand).

La 20 Dec. pri «Originalaj Poemoj» de Julio Baghy.

La 3 Jan. pri «Songo de Someromeza Nokto», de la angla Shakespeare (Trad. Louise Briggs).

Praktiko de Esperanto. — L' «Interviŭ amb una noia filipina» publikigita en «La Publicitat» de la 14 de Nov. nunjara estas farita dank' al Esperanto kaj pere de Esperanto.

Nova adreso. — La malnova enurba societo «Paco kaj Amo» kiu tiel sukcese propagandas nian aferon en kvartalo Gràcia, transloĝiĝis al str. Ros d'Olano, 6, kie ĝi baldaŭ komencos la kursojn 1924-25. Kiel propagandilo de la novaj kursoj ĝi publikigis belan kaj trafan flugfolion en kataluna lingvo. Ni rekomendas al la barcelonaj samideanoj, ke ili ĉestu la vendredajn kunvenojn de la nomita societo.

Gefianĉiĝo. — Nia belga samideanino Raphaëlle de Cock en Hoboken (Antwerp) kaj nia kataluna samideano Antoni Valls en Ripollet (Barcelona).

Nekrologo

Dum la lasta Septembro, niaj amikoj S-roj Joan Amades, Eks-prezidanto de K. E. F., kaj Eduard Capdevila, antaŭa Kasisto, havis la ĉagrenon perdi respektive sian patron kaj sian fratino.

Ni esprimas al ambaŭ estimataj samideanoj nian sinceran kondolencan.

Kataluna antologio

de Modernaj Poetoj kaj Prozistoj.

Ni povas anonci ke oni laboras jam aktive en la pretigo de tiu ĉi grava verko, kiu certe estos bela elmontro de la laboremo de la kataluna esperantistaro. La libro, kompleta kolekto de la enlanda literaturo, pli ol sepdek niaj aŭtoroj, poetoj kaj prozistoj, estos reprezentataj en ĝi, enhavos 400 paĝojn, kun formato egala al tiu de nia gazeto, presita sur luksa papero kaj tole bindata. Ĝi estos, do, artaĵo.

Multaj esperantistoj laboris pri la tradukado, kaj kelkaj laboras ankorau sub la direkto de nia amiko, eksdirektoro de nia gazeto, S-ro Jaime Grau Casas. Oni povas, sekve, tute fidi je la lingva korekteco de la tradukoj kaj je fideleco al originaloj.

Ĉiu samideano devas nepre helpi la eldonon de tiu ĉi valora libro, kiu montras al la tuta mondo nian memstaran literaturon kaj konigos en la plej malproksimaj landoj niajn modernajn verkistojn. La malgrandaj lingvoj, kiel la nia, diris iam enlanda gazetisto, estas tiuj kiuj povas el Esperanto ĉerpi la plej grandan profiton. Ni memoru tion kaj tion konsciinte ne forgesu sendi vian aliĝon al la Eldona Komitato de la «KATALUNA ANTOLOGIO», kiu aperos tuj kiam la necesa nombro de aliĝoj estos kolektitaj por certigi la eldonon.

Por tio ni rekomendas uzi la aldonitan aliĝilon.

Efika propagando

En «La Publicitat» de la 16 Nov. nunjara aperis grava artikolo de nia estimata samideano D-ro J. Bregon, pri «Esperanto i Radiotelefonía».

Estatuts de la Kataluna Esperantista Federacio

Article primer.—Queda constituïda amb el nom de «Federació Catalana d'Esperantistes» la federació d'esperantistes en terres de llengua catalana.

Art. segon.—L'objecte de la «F. C. d'E.» és la unió de tots els esperantistes en terres de llengua catalana per a la divulgació i propaganda de l'Esperanto, per als fins de la representació acounsellada en la reunió general del V Congrés Internacional d'Esperanto a Barcelona, i per donar compliment a tots els acords i consells, que afectin als esperantistes en col·lectivitat, provinents dels Congressos Internacionals o dels nuclis directores de la llengua del Dr. L. L. Zamenhof.

Art. tercer.—Per al millor compliment de l'article anterior, la «F. C. d'E.» publicarà una revista gratis per als federats, l'organització de la qual serà determinada per un reglament especial interior publicat pel cos de redacció i prèvia acceptació del Comitè Directiu.

Art. quart.—La «F. C. d'E.» constarà únicament de membres individuals, que contribuiran al seu sosteniment amb la quota mínima de SIS ptes. anyals pagades per endavant.

No obstant, tota societat o grup podrà entrar a la «Federació» amb els mateixos drets i atribucions que'ls membres individuals i sos membres podran pagar les quotes per mensualitats. Per a aquest fi els Presidents s'en endran amb el Caixer-administrador directament.

Els Presidents dels grups adherits formaran un Consell Consultiu de la «Federació» al qual podrà dirigir-se el President de la mateixa per conèixer la seva opinió en els casos en què ho cregui convenient. El Consell informarà mensualment al Comitè de la «Federació», sobre afers esperantistes, fixant especial interès en allò que fóra de desitjar per a la millor marxa de la «Federació» i de la propaganda esperantista.

Art. cinqué.—La F. C. d'E.» serà regida per un Comitè Directiu compost de President, Vice-President, Caixer-administrador de la revista, Vice-caixer-administrador, Secretari i Vice-Secretari.

Aquest Comitè serà censor de la revista. El carrec de Caixer-administrador serà permanent. El designat continuarà en el càrrec fins a la revista que farà ratificar pel pròxim Congrés.

Art. sisé.—Els federats de cada localitat elegiran un delegat que tindrà a son càrrec: recollir les quotes dels federats, fer els comunicats necessaries per als efectes de l'article segon i altres particulars del règim de la «F. C. d'E.» i ésser l'intermediari entre'l Comitè Directiu i els seus representants.

Els dele. ats podran referir-se, si ho creuen convenient en concepte de despeses, un 5 per 100 de les quotes que cobrin.

Art. Seté.—El Comitè de la «F. C. d'E.» cridarà aïmenys una vegada l'any, en diferent localitat, durant la primavera i en dia festiu, a tots els seus federats, en Assemblea o Congrés general, en el qual, prèvia ordre del dia, es donarà compte als assistents dels treballs i gestions fets pel referit Comitè Directiu durant son exercici, s'acordarà el lloc on hagi de celebrar-se el vinent Congrés o Assemblea, es nomenaran els individus que hagin de formar el Comitè per al següent exercici, i es discutiran les proposicions que hagin estat presentades abans de la sortida del número de la revista anunciant el Congrés o Assemblea, i incloses en l'ordre del dia.

Art. vuité.—El Comitè estarà facultat a crear les seccions que cregui més convenientes a la prosperitat de la «F. C. d'E.» i de l'Esperanto; les juntes de les quals seran renovades per cada Comitè entrant.

Serà President nat de cada secció un individu del Comitè designat per aquest.

Art. nové.—Tots els acords de les Assemblees i Congressos seran pressos per majoria absoluta de vots dels socis assistents.

Art. desé.—Les esmenes que vinguin fer-se en aquest Reglament hauran de presentar-se en temps convenient a ésser incloses a l'ordre del dia i publicades en lur totalitat car únicament podran ésser discutides i aprovades en les Assemblees o Congressos generals.

Art. onzé.—La llengua oficial serà l'Esperanto, podent ésser usada la Catalana en les Assemblees.

Art. dotzé.—En cas de dissolució previ acord de la «F. C. d'E.» els fons existents, o que resultin de la liquidació, passaran a la «Centra Oficejo», domiciliada a París, per a la propagació de l'Esperanto.

Art. transitori.—La «F. C. d'E.» serà domiciliada a Barcelona, carrer del Carme, 30, pral.

(Registrats i aprovats pel «Gobierno Civil de la Provincia» de Barcelona.)